

Το έγγραφο αυτό συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν δεσμεύει τα κοινοτικά όργανα

► **B**

ΟΔΗΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Ιουνίου 1980

περί της διαφάνειας των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των Κρατών Μελών και των δημοσίων επιχειρήσεων

(80/723/ΕΟΚ)

(ΕΕ L 195 της 29.7.1980, σ. 35)

Τροποποιείται από:

	Επίσημη Εφημερίδα		
	αριθ.	σελίδα	ημερομηνία
► <u>M1</u> Οδηγία 85/413/ΕΟΚ της Επιτροπής της 24ης Ιουλίου 1985	L 229	20	28.8.1985
► <u>M2</u> Οδηγία 93/84/ΕΟΚ της Επιτροπής της 30ής Σεπτεμβρίου 1993	L 254	16	12.10.1993

Σημείωση: Αυτή η κωδικοποιημένη έκδοση περιέχει αναφορές στην ευρωπαϊκή λογιστική μονάδα ή/και στο Ecu, οι οποίες, από την 1η Ιανουαρίου 1999, πρέπει να θεωρούνται ως αναφορές στο ευρώ — κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3308/80 του Συμβουλίου (ΕΕ L 345 της 20.12.1980, σ. 1) και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1103/97 του Συμβουλίου (ΕΕ L 162 της 19.6.1997, σ. 1)· διορθωτικό στην ΕΕ L 313 της 21.11.1998, σ. 29.

▼B

ΟΔΗΓΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Ιουνίου 1980

περί της διαφάνειας των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των
Κρατών Μελών και των δημοσίων επιχειρήσεων

(80/723/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοι-
νότητας, και ιδίως το άρθρο 90 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας:

ότι οι δημόσιες επιχειρήσεις διαδραματίζουν ένα σημαντικό
ρόλο στην εθνική οικονομία των Κρατών Μελών·ότι η συνθήκη ΕΟΚ δεν θίγει το καθεστώς ιδιοκτησίας στα
Κράτη Μέλη και συνεπώς πρέπει να εξασφαλισθεί η ίση μετα-
χείριση δημοσίων και ιδιωτικών επιχειρήσεων·ότι η συνθήκη επιφορτίζει την Επιτροπή να διασφαλίσει ώστε τα
Κράτη Μέλη να μη χορηγούν ενισχύσεις σε επιχειρήσεις δημό-
σιες ή ιδιωτικές που δεν συμβιβάζονται με την κοινή αγορά·ότι, εν τούτοις, ο πολύπλοκος χαρακτήρας των οικονομικών σχέ-
σεων του δημοσίου με τις δημόσιες επιχειρήσεις τείνει να εμπο-
δίσει την εκπλήρωση της αποστολής αυτής·ότι η ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των περί ενισχύσεων
διατάξεων της συνθήκης στις δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρή-
σεις είναι μόνο δυνατή αν καταστούν διαφανείς αυτές οι οικονο-
μικές σχέσεις·ότι εξάλλου η διαφάνεια αυτή στον τομέα των δημοσίων επι-
χειρήσεων πρέπει να επιτρέπει τη σαφή διάκριση μεταξύ της
δράσεως του κράτους ως δημοσίου και ως ιδιοκτήτου·ότι το άρθρο 90 παράγραφος 1 επιβάλλει ορισμένες υποχρεώσεις
στα Κράτη Μέλη ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις· ότι το
άρθρο 90 παράγραφος 3 επιφορτίζει την Επιτροπή να διασφαλίσει
την τήρηση των υποχρεώσεων αυτών και της παρέχει τα ανα-
γκαία ειδικά μέσα προς το σκοπό αυτόν· ότι στο πλαίσιο αυτό
εμπίπτει ο καθορισμός των όρων υπό τους οποίους θα επιτευχθεί
η εν λόγω διαφάνεια·ότι θα πρέπει να αποσαφηνισθεί τι νοείται υπό τους όρους «δημό-
σιο» και «δημόσιες επιχειρήσεις»·ότι το δημόσιο δύναται να ασκήσει καθοριστική επίδραση στη
συμπεριφορά των δημοσίων επιχειρήσεων όχι μόνο όταν έχει
κυριότητα επ' αυτών ή διαθέτει μια πλειοψηφική συμμετοχή αλλά
και λόγω των εξουσιών που διαθέτει στα όργανα διοικήσεως ή
εποπτείας δυνάμει του καταστατικού ή του τρόπου επιμερισμού
των μετοχών·ότι η διάθεση δημοσίων πόρων σε δημόσιες επιχειρήσεις δύναται
να διενεργείται είτε άμεσα είτε έμμεσα· ότι πρέπει συνεπώς να
διασφαλισθεί η διαφάνεια ανεξαρτήτως του τρόπου διαθέσεως
των δημοσίων πόρων· ότι ενδέχεται επίσης να είναι αναγκαία η
διασφάλιση της κατάλληλης πληροφόρησης των λόγων για τους
οποίους διατίθενται οι πόροι καθώς και η πραγματική χρησιμο-
ποίησή τους·ότι τα Κράτη Μέλη δύνανται να επιδιώκουν μέσω των δημοσίων
επιχειρήσεών τους σκοπούς μη εμπορικούς· ότι, σε ορισμένες
περιπτώσεις, λαμβάνουν αντιστάθμιση από το κράτος για τα βάρη
που προκύπτουν· ότι πρέπει να διασφαλίζεται η διαφάνεια και
στις περιπτώσεις αυτών των αντισταθμίσεων·

▼B

ότι ορισμένες επιχειρήσεις θα έπρεπε να εξαιρεθούν από την εφαρμογή αυτής της οδηγίας είτε λόγω του κλαδικού τους χαρακτήρα είτε λόγω του ύψους του κύκλου εργασιών τους· ότι πρέπει να εξαιρεθούν ορισμένοι κλάδοι που δεν τελούν υπό ανταγωνιστικές συνθήκες ή που αποτελούν ήδη αντικείμενο ειδικών κοινοτικών ρυθμίσεων που διασφαλίζουν κατάλληλη διαφάνεια, ορισμένοι κλάδοι που, εκ της φύσεώς τους, δικαιολογείται να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικών ρυθμίσεων, και τέλος, δημόσιες επιχειρήσεις στις οποίες, λόγω της μικρής οικονομικής τους σημασίας, δεν δικαιολογείται η διοικητική επιβάρυνση που συνεπάγεται η εξασφάλιση της διαφάνειας·

ότι, με την οδηγία αυτή, δεν θίγονται οι άλλες διατάξεις της συνθήκης, και ιδίως των άρθρων 90 παράγραφος 2, 92 και 223·

ότι, επειδή πρόκειται για επιχειρήσεις που ευρίσκονται σε ανταγωνισμό με άλλες επιχειρήσεις πρέπει να εξασφαλισθεί το επαγγελματικό απόρρητο όσον αφορά τις παρεχόμενες πληροφορίες·

ότι η εφαρμογή της οδηγίας αυτής πρέπει να γίνει σε στενή συνεργασία με τα Κράτη Μέλη και ενδεχομένως η οδηγία θα πρέπει να τροποποιηθεί βάσει της αποκτηθεισομένης εμπειρίας,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τα Κράτη Μέλη διασφαλίζουν υπό τους όρους της παρούσας οδηγίας τη διαφάνεια των οικονομικών σχέσεων μεταξύ δημοσίου και δημοσίων επιχειρήσεων επισημαίνοντας:

- α) τους δημόσιους πόρους που διατίθενται άμεσα από το δημόσιο στις ενδιαφερόμενες δημόσιες επιχειρήσεις·
- β) τους δημόσιους πόρους που διατίθενται από το δημόσιο μέσω δημοσίων επιχειρήσεων ή πιστωτικών οργανισμών·
- γ) την πραγματική χρησιμοποίηση αυτών των δημοσίων πόρων.

Άρθρο 2

Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

- «δημόσιο»: το κράτος καθώς και οι άλλοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοικήσεως,
- «δημόσια επιχείρηση»: κάθε επιχείρηση στην οποία το Δημόσιο δύναται να ασκήσει άμεσα ή έμμεσα λόγω κυριότητας οικονομικής συμμετοχής ή δύναμει διατάξεων που τη διέπουν αποφασιστική επιρροή.

▼M2

- δημόσια επιχείρηση που ασκεί δραστηριότητες στον μεταποιητικό τομέα:
κάθε επιχείρηση, κύριος τομέας δραστηριότητας της οποίας είναι ο μεταποιητικός, ο οποίος ορίζεται ότι αντιπροσωπεύει τουλάχιστον 50 % του συνολικού ετησίου κύκλου εργασιών. Πρόκειται για επιχειρήσεις οι δραστηριότητες των οποίων υπάγονται στον τίτλο Δ — Μεταποιητικές βιομηχανίες (ο οποίος περιλαμβάνει τους υποτίτλους ΔΑ έως ΔΝ) της ονοματολογίας NACE (Αναθ.1) ⁽¹⁾.

▼B

Τεκμαίρεται ότι ασκείται αποφασιστική επιρροή, όταν το δημόσιο άμεσα ή έμμεσα:

- α) διαθέτει την πλειοψηφία του καλυφθέντος κεφαλαίου της επιχείρησης·

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 83 της 3. 4. 1993, σ. 1.

▼B

- β) διαθέτει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου που συνδέονται με τα μερίδια της επιχειρήσεως·
- γ) δύναται να ορίζει άνω του ημίσεος του αριθμού των μελών των οργάνων διοικήσεως, διευθύνσεως ή εποπτείας της επιχειρήσεως.

Άρθρο 3

Οι μεταξύ δημοσίου και δημοσίων επιχειρήσεων οικονομικές σχέσεις των οποίων πρέπει να εξασφαλισθεί κατά το άρθρο 1 η διαφάνεια αφορούν ιδίως:

- α) συμψηφισμό ζημιών διαχειρίσεως·
- β) εισφορά στο κεφάλαιο ή επιχορηγήσεις·
- γ) μη επιστρεπτές εισφορές ή δάνεια με προνομιακούς όρους·
- δ) χορήγηση οικονομικών ευεργετημάτων δια παραιτήσεως εκ του δικαιώματος επί των κερδών ή δια της μη ασκήσεως ενοχικών απαιτήσεων·
- ε) παραίτηση από την κανονική απόδοση των δεσμευμένων δημοσίων πόρων·
- στ) συμψηφισμό των εκ του δημοσίου επιβληθέντων βαρών.

▼M1*Άρθρο 4*

Η παρούσα οδηγία δεν αφορά τις οικονομικές σχέσεις μεταξύ των δημοσίων αρχών και:

- α) των δημοσίων επιχειρήσεων ως προς την παροχή υπηρεσιών, που δεν είναι σε θέση να επηρεάσει αισθητά το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.
- β) των κεντρικών τραπεζών και του Institut Monétaire Luxembourgeois.
- γ) των δημοσίων πιστωτικών οργανισμών όσον αφορά την εκ μέρους των δημοσίων αρχών κατάθεση κεφαλαίων του δημοσίου, με κανονικούς όρους της αγοράς.
- δ) των δημοσίων επιχειρήσεων με κύκλο εργασιών, πριν από τη φορολόγησή τους, μικρότερο των 40 εκατομμυρίων ECU για τις δύο ετήσιες χρήσεις που προηγούνται της διαθέσεως ή της χρησιμοποίησης των αναφερομένων στο άρθρο 1 πόρων. Πάντως, όσον αφορά τους δημόσιους πιστωτικούς οργανισμούς, το όριο αυτό είναι 800 εκατομμύρια ECU στο σύνολο του ισολογισμού.

▼B*Άρθρο 5*

1. Τα Κράτη Μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε τα στοιχεία για τις οικονομικές σχέσεις κατά την έννοια του άρθρου 1 να παραμένουν στη διάθεση της Επιτροπής επί πέντε έτη από το τέλος της χρήσεως, κατά τη διάρκεια της οποίας διετέθησαν δημόσιοι πόροι σε δημόσια επιχείρηση. Αν οι δημόσιοι πόροι χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια μεταγενέστερης χρήσεως, η πενταετής προθεσμία αρχίζει από το τέλος αυτής της χρήσεως.

2. Στις περιπτώσεις που η Επιτροπή το κρίνει αναγκαίο, τα Κράτη Μέλη της ανακοινώνουν, κατόπιν αιτήσεως, τα στοιχεία κατά την έννοια της παραγράφου 1 καθώς και τα τυχόν αναγκαία για την εκτίμησή τους στοιχεία, ιδίως δε τους επιδιωκόμενους στόχους.

▼M2*Άρθρο 5a*

1. Τα κράτη μέλη, οι δημόσιες επιχειρήσεις των οποίων ασκούν δραστηριότητες στον μεταποιητικό τομέα παρέχουν ορισμένες οικονομικές πληροφορίες, όπως ορίζονται στην παρά-

▼ M2

γραφο 2, στην Επιτροπή σε ετήσια βάση (εντός των προθεσμιών που αναφέρονται στην παράγραφο 4).

2. Οι οικονομικές πληροφορίες που απαιτούνται για κάθε δημόσια επιχείρηση που να ασκεί δραστηριότητες στον μεταποιητικό τομέα σύμφωνα με την παράγραφο 3 είναι οι ακόλουθες:

- i) η ετήσια έκθεση και οι ετήσιοι λογαριασμοί, σύμφωνα με τον ορισμό της τέταρτης οδηγίας 78/660/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁾. Οι ετήσιοι λογαριασμοί και η ετήσια έκθεση περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, τα αποτελέσματα χρήσεως και το προσάρτημα καθώς και τις λογιστικές αρχές, τη δήλωση του διοικητικού συμβουλίου, τα στοιχεία ανά τομέα και την έκθεση πεπραγμένων. Εξάλλου, πρέπει να κοινοποιούνται, οι συνελεύσεις των μετόχων καθώς και κάθε άλλη σχετική πληροφορία.

Επίσης, στο βαθμό που δεν εμφανίζονται στην έκθεση διαχείρισης και στους ετήσιους λογαριασμούς, πρέπει να παρέχονται για κάθε επιχείρηση οι ακόλουθες πληροφορίες:

- ii) εισφορές σε μετοχικό κεφάλαιο ή οιονεί κεφάλαιο εξομοιούμενο με εταιρικό κεφάλαιο πρέπει να διευκρινίζονται οι όροι τους οποίους πραγματοποιείται η εισφορά (κοινές μετοχές, προνομιούχες, με απόδοση υπό αίρεση ή μετατρέψιμες και επιτόκια, μερίσματα ή σχετικά δικαιώματα μετατροπής),
- iii) μη επιστρεπτές επιχορηγήσεις ή επιστρεπτές μόνον υπό ορισμένους όρους,
- iv) χορήγηση δανείων προς την επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων των υπερβάσεων και των προκαταβολών έναντι των εισφορών κεφαλαίου. Πρέπει να διευκρινίζονται τα επιτόκια και οι όροι του δανείου και, κατά περίπτωση, οι εγγυήσεις που παρέχονται στο δανειστή από την επιχείρηση που λαμβάνει το δάνειο,
- v) εγγυήσεις που παρέχει στην επιχείρηση το δημόσιο για την κάλυψη του χορηγούμενου δανείου (να διευκρινίζονται οι όροι και τα ενδεχόμενα τέλη που καταβάλλει η επιχείρηση για τις εν λόγω εγγυήσεις),
- vi) καταβληθέντα μερίσματα και μη διανεμηθέντα κέρδη,
- vii) κάθε άλλη μορφή κρατικής παρέμβασης, ιδίως την παραίτηση του κράτους από οφειλές των δημοσίων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων της επιστροφής δανείων, των επιχορηγήσεων, της καταβολής του φόρου επί των εταιρειών, των κοινωνικών επιβαρύνσεων ή παρομοίων οφειλών.

3. Οι πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 2 ανωτέρω παρέχονται για όλες τις δημόσιες επιχειρήσεις ο κύκλος εργασιών των οποίων κατά το περασμένο οικονομικό έτος υπερέβη τα 250 εκατομμύρια Ecu.

Οι απαιτούμενες πληροφορίες παρέχονται ξεχωριστά για κάθε δημόσια επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που είναι εγκατεστημένες στα άλλα κράτη μέλη οι πληροφορίες περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, στοιχεία σχετικά με όλες τις συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στο εσωτερικό ενός ομίλου και μεταξύ διαφόρων ομίλων δημοσίων επιχειρήσεων, καθώς και άμεσα μεταξύ του κράτους και των δημοσίων επιχειρήσεων. Στο μετοχικό κεφάλαιο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 σημείο ii) περιλαμβάνεται το μετοχικό κεφάλαιο που παρέχει άμεσα το κράτος και το μετοχικό κεφάλαιο από δημόσιες εταιρείες χαρτοφυλακίου και άλλες δημόσιες επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων) που ανήκουν ή όχι στον ίδιο όμιλο. Πρέπει πάντοτε να διευκρινίζεται η σχέση μεταξύ του χρηματοδότη και του δικαιούχου. Παρομοίως, οι εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 υποβάλλονται για καθεμία δημόσια επιχείρηση ξεχωριστά καθώς και για την (ελεγόμενη) εταιρεία χατοφυλακίου η οποία περιλαμβάνει πολλές

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. L 222 της 14. 8. 1978, σ. 11.

▼ M2

δημόσιες επιχειρήσεις, στο βαθμό που η (ελεγχόμενη) εταιρεία χαρτοφυλακίου μπορεί, βάσει των ενοποιημένων πωλήσεων, να ταξινομηθεί ως μεταποιητική, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2.

Ορισμένες δημόσιες επιχειρήσεις κατανέμουν τις δραστηριότητές τους σε διάφορες επιχειρήσεις ανεξάρτητες μεταξύ τους από νομική άποψη. Για τις επιχειρήσεις αυτές, η Επιτροπή αποδέχεται μια ενοποιημένη έκθεση. Η ενοποίηση αυτή πρέπει να αντικατοπτρίζει την οικονομική πραγματικότητα του ομίλου των επιχειρήσεων που ασκεί δραστηριότητες στον ίδιο ή σε στενά συνδεδεμένους τομείς. Οι ενοποιημένες εκθέσεις από διάφορες εταιρείες χαρτοφυλακίου καθαρά χρηματοπιστωτικού χαρακτήρα δεν επαρκούν.

4. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 ανωτέρω παρέχονται στην Επιτροπή σε ετήσια βάση. Οι πληροφορίες που αφορούν το οικονομικό έτος 1992 κοινοποιούνται στην Επιτροπή εντός προθεσμίας δύο μηνών από την δημοσίευση της παρούσας οδηγίας.

Για το 1993 και τα επόμενα έτη, οι πληροφορίες παρέχονται εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης της ετήσιας έκθεσης της ενδιαφερόμενης δημόσιας επιχείρησης. Εν πάση περιπτώσει, και ιδίως για τις επιχειρήσεις που δεν δημοσιεύουν ετήσια έκθεση, οι απαιτούμενες πληροφορίες θα υποβάλλονται το αργότερο εντός εννέα μηνών από την ημερομηνία λήξης της εταιρικής χρήσης.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή, προκειμένου αυτή να είναι σε θέση να καθορίσει τον αριθμό των εταιριών που καλύπτονται από το παρόν σύστημα δήλωσης, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας οδηγίας, ένα κατάλογο των εταιριών που καλύπτονται από το παρόν άρθρο, αναφέροντας τον κύκλο εργασιών τους. Ο κατάλογος αυτός θα ενημερώνεται κάθε χρόνο στις 31 Μαρτίου.

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στις εταιρείες που ανήκουν στην Treuhandanstalt ή που ελέγχονται από αυτήν μόνον από την ημερομηνία λήξης του ειδικού συστήματος δήλωσης που έχει θεσπιστεί για τις επενδύσεις του εν λόγω οργανισμού.

6. Τα κράτη μέλη παρέχουν στην Επιτροπή κάθε συμπληρωματική πληροφορία που αυτή κρίνει αναγκαία για την πλήρη εκτίμηση των στοιχείων που της κοινοποιούνται.

▼ B*Άρθρο 6*

1. Η Επιτροπή, δεν επιτρέπεται να διαδίδει τα στοιχεία που περιέρχονται σε γνώση της κατά το άρθρο 5 παράγραφος 2 και τα οποία από τη φύση τους καλύπτονται από το επαγγελματικό απόρρητο.

2. Η διάταξη της παραγράφου 1 δεν εμποδίζει τη δημοσίευση γενικών πληροφοριών ή μελετών, εφ' όσον δεν περιλαμβάνουν στοιχεία για μεμονωμένες δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 7

Η Επιτροπή πληροφορεί τακτικά τα Κράτη Μέλη για τα αποτελέσματα της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 8

Τα Κράτη Μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1981 προς την παρούσα οδηγία. Ενημερώνουν σχετικώς την Επιτροπή.

Άρθρο 9

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα Κράτη Μέλη.